

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 632)

Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/557)

Not : Tasarı, Başkanlıkça; Dışişleri, Milli Savunma ve İçişleri komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

4.4.2003

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/196-279/1474

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

LİSTE

Esas No. Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarılarının Adı :

1/379	Askerlik Kanunu Tasarısı
1/381	Harp Araç ve Gereçleri ile Silâh, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı
1/383	Savunma Sanayii Güvenliği Kanunu Tasarısı
1/386	Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
1/390	Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı
1/397	Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı
1/402	Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı
1/469	Sıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı
1/553	Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
1/581	Memleket İçi Düşmana Karşı Silahlı Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

Esas No. Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarılarının Adı :

- 1/602 Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/623 Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/820 Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/863 Türk Silahlı Kuvvetleri Hasta Beslenme Kanunu Tasarısı
- 1/908 Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/920 Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/935 Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/937 Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/953 İstiklâl Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/1010 Askerî Hâkimler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/1025 Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu, Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/1035 Bazı Askerî Hastanelere Döner Sermaye Tahsisine Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı
- 1/1037 Meslekî Eğitim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı
Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

T.C.

Başbakanlık

22.10.2002

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-524/5246

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 9.9.2002 tarihinde kararlaştırılan “Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

GENEL GEREKÇE

13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 91 inci maddesinde yer verilen hükümler gereğince ortak savunma veya barış hareketi kapsamında yapılan hareket, eğitim ve tatbikatlar çerçevesinde Türkiye'ye giriş yapan yabancı askerî araçların da malî sorumluluk sigortası kapsamında bulunması, NATO ülkelerine ait araçların Türkiye'ye girişinden tatbikat sonunda Türkiye'den çıkışına kadar olan sürede muhtelif ve ciddi sıkıntılara neden olmaktadır.

Ortak savunma ve barış hareketi çerçevesinde, Türkiye'de hareket, eğitim veya tatbikat amacıyla bulunmasına izin verilen yabancı silâhlı kuvvetlerin neden oldukları hasar ve zararın tazmini usulleri ile hangi makamların bu zarardan sorumlu olacağı gibi hususlar, bazı uluslararası anlaşmalarda yer alan düzenlemelerle hüküm altına alınmıştır. Usulüne göre yürürlüğe girmiş bu anlaşmalar Anayasanın 90 inci maddesi gereğince kanun hükmündedir.

Örneğin, 19.6.1951 tarihinde imzalanan Kuzey Atlantik Anlaşmasına taraf devletler arasında, Kuvvetlerin Statüsüne Dair Sözleşme (NATO Status Of Force Agreements-NATO SOFA)'nin VIII inci maddesinde hasar ve zararların nasıl tazmin edileceği düzenlenmiştir. Diğer taraftan, 19.6.1995 tarihinde Brüksel'de Barış İçin Ortaklık ve NATO ülkeleri arasında imzalanan Barış İçin Ortaklık Amacıyla Kuvvetlerin Bulundurulmasına Dair Sözleşme (Piece for Partnership-PFP/SOFA)'de ise NATO/SOFA'ya atıf yapılmaktadır.

Zorunlu malî sorumluluk sigortasının amacının, oluşabilecek bir zarar halinde, zarar görenlerin mağduriyetinin mümkün olan en kısa sürede giderilmesi, bir başka deyişle oluşacak zararın tazmininin kolaylaştırılması olduğu hususu dikkate alındığında, NATO/SOFA ve PFP/SOFA gibi anlaşmalarda yer verilen hasar ve zararın tazminine ilişkin hükümlerin bu ihtiyacı karşılar nitelikte olduğu görülmektedir.

Bu çerçevede, meydana gelebilecek hasar ve zararın hangi usullerle tazmin edileceğine dair hükümler içeren anlaşmaların kapsamına giren tatbikat ve eğitim gibi askerî faaliyetlere katılacak yabancı plakalı askerî araçların malî sorumluluk sigortası kapsamında bulunmasına gereklilik bulunmamaktadır.

Ayrıca, ortak savunma veya barış hareketi çerçevesinde yapılan tatbikat, eğitim gibi askerî faaliyetlere iştirakin artacağı, bu artışın tatbikat yapılan bölge ekonomisine katkılarının olacağı göz önüne alındığında, bu kapsamdaki yabancı plakalı askerî araçların malî sorumluluk sigortasından muaf tutulmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Madde ile; ortak savunma veya barış harekâtı çerçevesinde, Türkiye'ye harekât, eğitim veya tatbikat amacıyla gelen ve bu faaliyetleri sırasında oluşabilecek hasar ve zararın tazminine ilişkin uluslararası anlaşmalarda yer verilen hükümler kapsamına giren yabancı plakalı askerî araçlara mali sorumluluk sigortasından muafiyet getirilmesi öngörülmektedir.

Madde 2. - Yürürlük maddesidir.

Madde 3. - Yürütme maddesidir.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

30. 6. 2004

Esas No. : 1/557

Karar No. : 72

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca, 22.10.2002 tarihinde 21 inci dönem TBMM Başkanlığına sunulan "Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" sözkonusu dönemde sonuçlandırılmadığından kadük olmuş ve 4.4. 2003 tarihinde, Bakanlar Kurulunca, Başkanlığınıza Tasarının yenilendiği bildirilmiştir. Başkanlığımızca, 11.4.2004 tarihinde esas Komisyon olarak Komisyonumuza; tali komisyon olarak da Dışişleri Komisyonu ile Millî Savunma Komisyonuna havale edilen Tasarı Komisyonumuzun, 30.6.2004 tarihli otuzbeşinci toplantısında, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri ve Adalet bakanlıkları temsilcilerinin de katılımıyla incelenip görüşülmüştür.

Tasarı ile milletlerarası hukukun meşru saydığı hallerde, ortak savunma veya barış hareketi çerçevesinde, Türkiye'de hareket, eğitim veya tatbikat maksadıyla bulunmasına izin verilen yabancı silahlı kuvvetlerin neden olabileceği hasar ve zararların tazmini konularının özel bir anlaşmayla düzenlendiği hallerde, Türkiye'ye girecek yabancı askeri araçların mali sorumluluk sigortası yaptırımları zorunluluğu kaldırılmaktadır.

Tasarının gerekçesinden de anlaşılacağı gibi bu tür araçların verdiği hasar ve zararın karşılanması yöntemi, uluslararası anlaşmalarla düzenlenmektedir ve uluslararası anlaşmalar kanun hükmündedir. Dolayısıyla bu araçları mali sorumluluk sigortası yaptırmakla yükümlü tutmak gereksizdir.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmeler sırasında, mali sorumluluk sigortası yaptırma yükümlülüğünün kaldırılmasının Türkiye açısından da geçerli olup olmadığı, başka bir ifadeyle karşılıklılık ilkesine uyulup uyulmadığı sorulmuştur. Çünkü Türkiye diğer ülkeler açısından bu yükümlülüğü kaldırırken, başka ülkelerin Türkiye için bu yükümlülüğü kaldırılmaması egemenlik ilkesine gölge düşürücü niteliktedir. Cevaben yapılan açıklamalarda karşılıklılık ilkesine uyulduğu ve egemenlik haklarımızın zedelenmediği ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde yapılan bu görüşmelerden sonra, Tasarının tümü benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmesi kararlaştırılmıştır.

Tasarının 1 inci maddesi ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 ve 3 üncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurula sunulmak üzere arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Tevfik Ziyaeddin Akbulut</i>	<i>Ali Sezal</i>	<i>Şükrü Önder</i>
Tekirdağ	Kahramanmaraş	Yalova
Kâtip	Üye	Üye
<i>Muharrem Tozçöken</i>	<i>Ali Küçükaydın</i>	<i>Şevket Orhan</i>
Eskişehir	Adana	Bursa

Üye
Ali Yüksel Kavuştu
Çorum

Üye
Nusret Bayraktar
İstanbul

Üye
Sinan Özkan
Kastamonu

Üye
Selami Uzun
Sivas

Üye
Mehmet Soydan
Hatay

Üye
Hakkı Ölkü
İzmir
(Muhalfiz)

Üye
Mehmet Sefa Sirmen
Kocaeli
(Muhalfim)

Üye
Sıdka Aydoğan
İstanbul
(Muhalfiz)
Üye
Serpil Yıldız
İzmir

Üye
Ali Oksal
Mersin
(Muhalfiz)
Üye
Mehmet Kartal
Van
(Muhalfiz)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

KARAYOLLARI TRAFİK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 91 inci maddesine, altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Milletlerarası hukukun meşru saydığı hallerde, ortak savunma veya barış hareketi çerçevesinde Türkiye'de harekât, eğitim veya tatbikat maksadıyla bulunmasına izin verilen yabancı silâhlı kuvvetlerin neden olabileceği hasar ve zararların tazmini konularının özel bir anlaşmayla düzenlendiği hallerde, bu kapsamda Türkiye'ye girecek yabancı askeri araçlar bakımından bu madde hükmü uygulanmaz."

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

KARAYOLLARI TRAFİK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Bülent Ecevit
Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı

M. Türker

Devlet Bakanı

M. Z. Sezer

Devlet Bakanı

Prof. Dr. M. Kocabaşmaz

Devlet Bakanı

M. Bayer

Devlet Bakanı

E. Toprak

Devlet Bakanı

T. Güler

İçişleri Bakanı

M. Ecemiş

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Prof. Dr. A. Akcan

Tarım ve Köyişleri Bakanı

Prof. Dr. H. Y. Gökalp

En. ve Tab. Kay. Bakanı

Z. Çakan

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı

F. Bal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı

Dr. R. Doğru

Adalet Bakanı

Prof. Dr. A. Çelikel

Maliye Bakanı

Ş. Oral

Sağlık Bakanı V.

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

N. Arseven

Kültür Bakanı

Prof. Dr. B. S. Çağlayan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

M. Keçeciler

Devlet Bakanı

A. Doğan

Devlet Bakanı

Dr. Y. Karakoyunlu

Devlet Bakanı

E. S. Gaydalı

Devlet Bakanı

H. T. İçli

Millî Savunma Bakanı V.

F. Bal

Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. N. Tekin

Ulaştırma Bakanı V.

Prof. Dr. A. Çelikel

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. K. Tanrıkulu

Turizm Bakanı

M. Taşar

Çevre Bakanı

F. Aytekin